

Kurzus előadója: Dobos István
Kurzus megnevezése: Irodalom és performativitás
Kurzus megnevezése angolul: Literature and Performativity
Kurzus kódja:
Kurzus helye és ideje: 408. csütörtök 10-11.30
Oktató elérhetősége: email: dobos.istvan@arts.unideb.hu honlap: http://kosztolanyioldal.hu/dobos-istvan fogadóóra: csütörtök 11.30-12.30

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i):
Írásbeli dolgozat nyelvei:
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): jegymegajánlás a referátum és az órai munka alapján, beszámoló
Követelmények: referátum, tevékeny jelenlét az órákon

<p>Kurzus leírása, tematikája: A szeminárium a „performativitás” megközelítési lehetőségeit vázolja fel különböző elméleti távlatok érvényesítésével, a kérdés egy-egy meghatározó jelentőségű gondolkodójának művét állítva az értelmezés középpontjába. A követelményekről részletes tájékoztatást adok az első órán.</p> <p>Tematika:</p> <p>1., Performativitás. Beszédcselekvés elmélet. John L. Austin. John L: Austin: <i>Tetten ért szavak. A Harvard Egyetemen 1955-ben tartott William James előadások.</i> Budapest, Akadémiai Kiadó, 1990. Ford. Pléh Csaba 29-93.p.</p> <p>2., Beszédkaktusok. Nyelvfilozófia. John Searle John Searle: <i>Beszédkaktusok. Nyelvfilozófiai tanulmány.</i> Gondolat Kiadó, Budapest, 2009. 67-114.p.</p> <p>3., A beszédcselekvés elmélet dekonstrukciós kritikája. Jacques Derrida Derrida: <i>Aláírás esemény kontextus.</i> Derrida művének teljes szövege franciául és angolul érhető el, a szeminárium részletes áttekintést ad a szövegről. Jacques Derrida: <i>Utószó: egy vita-etika felé,</i> ford. Jávorcsik Zsuzsa, Helikon, 1994/1-2, 185-190.; <i>Uő. Korlátolt felelősségű társaság abc...</i> (részletek), ford. Kovács Sándor, uo. 174-184. p.</p> <p>4., Performativitás – Szemiológia és retorika. Paul de Man Elsősorban Paul de Man: <i>Az olvasás allegóriái.</i> Ford. Fogarasi György. Ictus-JATE 1999. 373-407. Második, javított kiadás. Magvető Kiadó, Bp., 2006. 323-351.p. szolgál az értelmezés vezérfonalául.</p> <p>5., Színház és performativitás. Erica Fischer Lichte Erika Fischer Lichte: <i>A performativitás esztétikája.</i> Bp., Balassi Kiadó, 2009. 27-36., 191-223.p.</p> <p>6., Performansz és performatív.</p>
--

Hans-Thies Lehmann: *Performansz*. In. Posztdramatikus színház. Balassi Kiadó, Budapest, 2009. 157-173.

7., Performansz és performatív. Magyar neoavantgárd. Erdély Miklós

Müllner András: *A „puszta élet fikciója”*. *Performatívumok működés módja a magyar neoavantgárd művekben*. Theatron, 2007. tavasz-nyár 91-99.

Erdély Miklós: „A happeningről. Istentisztelet a valósághoz”, http://filmvilag.hu/cikk.php?cikk_id=3980 (letöltve: 2006. május 25.)

Erdély Miklós és Antal István beszélgetése a Verzióról, <http://www.c3.hu/~bbsa/catalog/erdely/text/verzio.htm> (letöltve: 2006. május 25.)

8., Performativitás a filozófiai diszkurzusban. Friedrich Nietzsche

Elsősorban Friedrich Nietzsche: *Ecce Homo* című műve szolgál kiindulópontként az értelmezés számára.

9., Performativitás és Gender Studies. Judith Butler

Judith Butler: *A felforgatás testi aktusai*. In. Judith Butler: *Problémás nem*. Bp., Balassi Kiadó, 2006. 153-241. pp.

Performativitás, műfaj, test. Szerk. Mestyán Ádám és Horváth Eszter, L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2006.

10., Antropológia és performativitás. Liminális –liminoid. Arnold van Gennep-Victor Turner

Arnold van Gennep: *Átmeneti rítusok*. L'Harmattan Kiadó, 2007.

Turner, Victor: *A liminalitás és liminoid fogalma a játékban, az áramlatban és a rituáléban*. *A komparatív szimbológiáról*, in *Határtalan áramlás, Színházelméleti távlatok Victor Turner kultúrantropológiai írásaiban*, ford. Matuska Ágnes és Oroszlán Anikó, Budapest, Kijárat Kiadó, 2003, 11–51.

11., Kultúrantropológia-médiaelmélet - performativitás. Ludwig Pfeiffer

Ludwig Pfeiffer: *A mediális és az imaginárius: Egy kultúrantropológiai médiaelmélet dimenziói*, Bp., Magyar Műhely – Ráció, 2005, 171–305.

12., Performativitás és irodalom.

Ajánlott olvasmány: Dobos István: *Performativitás a XX. századi magyar regényben*. (Narratív előadás. Jelentő testek.) *Studia Litteraria*. Tomus XLVII. 2009. 7-19.

Budapest, 2014-11-13

Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: Lásd a tematikát!

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: Lásd a tematikát!

Megjegyzés:

Rendszeresen szükséges technikai eszközök:

